

Dosarul nr. 3ra-964/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – O. Țurcan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Junghietu Andrei împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a admis acțiunea depusă de Andrei Junghietu,

constată:

La 20 iunie 2018, Andrei Junghietu a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererea din 25 aprilie 2018, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării cuantumului pensiei (f.d. 34-35).

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 25 aprilie 2018, a depus la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea muncii cu avantaje, perioada în care a activat ca polițist al Izolatorului de detenție provizorie al CPR Ungheni.

Prin răspunsul din 07 mai 2018 Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova l-a informat că a transmis cererea pentru examinare conform competenței la Inspectoratul de Poliție Ungheni. La rândul său, Inspectoratul de Poliție Ungheni la 24 mai 2018 i-a remis un certificat ce confirmă perioadele de activitate în cadrul MAI, fără a efectua calculul în modul stabilit de lege.

La 10 august 2018, s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni (CTAS Ungheni) cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei conform certificatului eliberat de IP Ungheni nr. 8678 din 24 mai 2018.

Reclamantul a menționat că, prin răspunsul nr. 01-09 2149 din 24 august 2018, CTAS Ungheni i-a comunicat că nu există temei de recalculare a pensiei.

În opinia sa refuzul de a-i recalcula vechimea în muncă cu avantaje este ilegal și neîntemeiat, deoarece în perioada 01 decembrie 1983 – 19 decembrie 2003 a activat în organele afacerilor interne, iar ulterior a obținut calitatea de pensionar.

Prin prisma pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

În corespundere cu prevederile art. 33 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la sistemul penitenciar, vechimea în muncă în vederea acordării pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar se calculează cu următoarele înlesniri: o zi de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și în instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări în subteran, se consideră ca 2 zile de serviciu.

În sensul art. 33 alin.(2) din Legea cu privire la sistemul penitenciar, prevederile art. 29 alin.(3) din prezenta lege se aplică pentru întreaga perioadă de serviciu a persoanelor din trupele și corpul de comandă înregistrate la data adoptării prezentei lege, în statele sistemului penitenciar și ale sistemului organelor de interne, precum și a persoanelor din trupele și corpul de comandă pensionate anterior din organele afacerilor interne pentru limita de vârstă în serviciu, din motive de boală, la îndeplinirea condițiilor de vechime în muncă și în legătură cu reducerile de personal.

Succesiv, reclamantul a menționat că, efectuând serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în perioada 14 februarie 1991 – 19 decembrie 2003 a fost supus riscului sănătății și vieții, a avut contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihici, infectați cu HIV, tuberculoza și alte maladii periculoase și, respectiv, a activat în condiții de lucru nefavorabile.

Prin urmare, a considerat că are dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-i-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994.

De asemenea, are dreptul de a pretinde la achitarea diferenței neplătite pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

Reclamantul Andrei Junghietu a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea refuzului CTAS Ungheni nr. 01-09 2149 din 24 august 2018 de a-i recalcula cuantumul pensiei; obligarea CNAS de a efectua recalcularea cuantumului pensiei, luându-se în considerare certificatul MAI nr. 8677 din 24 mai 2018 (f.d. 34-35).

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Andrei Junghietu.

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, exprimat prin răspunsul nr. 01-09 2149 din 24 august 2018.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia de care beneficiază Andrei Junghietu, luându-se în considerare certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni nr. 8676 din 24 mai 2018 (f.d. 86, 90-98).

Prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 123, 124-132).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că Andrei Junghietu este subiect ce poate beneficia de înlesnirile prevăzute la pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece a activat în funcția de polițist al Izolatorului de Detenție Provizorie al CPS Ungheni al IPJ Ungheni, polițist, polițist-șofer al Izolatorului de Detenție Provizorie al Comisariatului de poliție Ungheni.

Însă, la 23 februarie 2004, contrar cadrului legal în vigoare la acel moment, Ministerul Afacerilor Interne prin Încheierea de stabilire a pensiei pentru vechime în muncă, a concluzionat în mod eronat că pensia lui Andrei Junghietu urma a fi stabilită în mărime de 61 % din salariu, ținând cont de vechimea în muncă realizată de 22 ani.

Ca urmare, lui Andrei Junghietu nu i s-a calculat vechimea în muncă ținând cont de înlesnirile prevăzute de Lege, fapt confirmat ulterior prin certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni (f.d. 4).

Respectiv, Ministerul Afacerilor Interne urma să calculeze și să stabilească reclamantului pensia ținând cont de vechimea în muncă cu înlesniri, și anume: trei luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioada 02 martie 1992 – 18 martie 1992 (participarea la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova) și două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele de activitate: 14 februarie 1991 – 01 mai 1991; 01 iunie 1999 – 08 iulie 2003 și 08 iulie 2003 – 19 decembrie 2003.

În astfel de circumstanțe, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că eroarea autorității cu atribuții de stabilire și calculare a pensiei – Ministerul Afacerilor Interne a generat situația achitării începând cu 19 decembrie 2003 și până în prezent a unei pensii mai mici lui Andrei Junghietu.

La 18 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs nemotivat împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei recurate și emiterea unei decizii noi (f.d. 133).

La 24 august 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei, motivarea recursului împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 137-140, 141).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că prima instanță și instanța de apel eronat au ajuns la concluzia că prezenta acțiune este întemeiată, iar Certificatul nr. 8678 din 24 mai 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni reprezintă un act juridic licit ce urmează a fi luat în considerare la recalcularea pensiei intimatului.

Recurenta a notat că Certificatul nr. 8678 din 24 mai 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni a fost întocmit în temeiul ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018. Însă, acest ordin nu poate produce efecte juridice, deoarece contravine actelor normative în vigoare din motiv că depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, și anume Hotărârea Guvernului nr. 78/1994.

Prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, și anume în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Astfel, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de MAI.

În asemenea circumstanțe, recurenta a opinat că pretențiile intimatului în vederea obligării recalculării pensiei sunt nesustenabile și pasibile respingerii integral, din motiv că Certificatul nr. 8678 din 24 mai 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni reprezintă un act juridic lovit de nulitate pentru că contravine unor norme imperative cu forță juridică superioară.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat prin cererea de recurs admiterea recursului, casarea deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi.

Prin referința depusă la 21 septembrie 2020, intimatul Andrei Junghietu, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil în temeiul art. 246 din Codul administrativ (f.d. 146-147).

Conform articolul 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 15 iulie 2020. La 18 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat (f.d. 133). Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificat participanților la proces la 22 august 2020 (f.d. 135). Motivarea recursului a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la 24 august 2020 (f.d. 133, 141). Completul ajunge la concluzia că recurenta s-a conformat prevederilor legale prevăzute la art. 245 din Codul administrativ privind termenul de depunere a recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă a statuat că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurentă este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh